NỘI DUNG TRAO ĐỔI TẠI HỘI NGHỊ THÚC ĐẨY, LƯU THÔNG, TIÊU THỤ NÔNG SẢN TRONG BỐI CẢNH DỊCH COVID-19

BỘ CÔNG AN

Kính thưa đồng chí Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo các Bộ, ngành TW; lãnh đạo các tỉnh, TP tại các điểm cầu trong toàn quốc!

Kính thưa các vị đại biểu!

Được sự cho phép của chủ trì Hội nghị, tôi xin trao đổi một số thông tin, tình hình lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh dịch COVID-19 như sau:

1. Tình hình

- Hoạt động xuất khẩu hàng hóa nông sản của Việt Nam sang Trung Quốc thời điểm hiện tại gặp nhiều khó khăn, nguy cơ thiệt hại về kinh tế cho doanh nghiệp, cụ thể: (1) Trung Quốc thực hiện một số chính sách để hạn chế người nước ngoài nhập cảnh vào Trung Quốc, tăng cường quản lý phương tiện và người điều khiển phương tiện vận chuyển hàng hóa xuất nhập khẩu; (2) chính sách biên mậu của Trung Quốc có sự thay đổi mạnh chuyển từ thương mại "tiểu ngạch" sang xuất khẩu chính ngạch (*triển khai chính sách truy xuất nguồn gốc hàng hóa nhập khẩu và siết chặt quản lý thương mại biên giới*), do đó gây ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động xuất nhập khẩu hàng hóa; (3) hoạt động thương mại biên giới chưa có sự liên kết, hợp tác trực tiếp giữa người mua và người bán, phần lớn giao dịch đều thông qua thương lái và các khâu trung gian; chưa chú trọng chất lượng sản phẩm, chưa đáp ứng được các yêu cầu tiêu chuẩn của phía Trung Quốc đưa ra… dẫn đến hoạt động xuất khẩu hàng hóa sang thị trường Trung Quốc còn gặp nhiều khó khăn khi Trung Quốc hướng tới nhập khẩu các mặt hàng chất lượng cao; (4) Trung Quốc mới cho phép nhập khẩu 09 loại nông sản trái cây của Việt Nam (*gồm Thanh Long, dưa hấu, vải, nhãn, chuối, xoài, mít, chôm chôm và măng cụt*). Tuy nhiên, giữa 02 nước chưa ký Nghị định thư về kiểm dịch các mặt hàng trên nên thủ tục nhập khẩu vào Trung Quốc chưa được thuận lợi, vẫn áp dụng kiểm tra 100% các lô hàng nông sản, trái cây của ta vào nước này; (5) phát sinh vướng mắc về đối tượng được cấp giấy thông hành xuất, nhập cảnh vùng biên giới theo Nghị định số 76/2020/NĐ-CP, dẫn đến năng lực thông quan, vận chuyển hạn chế… những nguyên nhân này đã dẫn đến một lượng lớn hàng hóa dồn ứ tại các cửa khẩu như thời gian vừa qua gây thiệt hại lớn cho doanh nghiệp, ảnh hưởng đến an ninh trật tự.

- Trước diễn biến phức tạp của dịch COVID-19 diễn ra tại nhiều địa phương trong thời gian qua, trên cơ sở chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành tại Công văn số 1015/TTg-CN ngày 25/7/2021 và công văn số 5187/VPCP ngày 29/7/2021 về khắc phục tình trạng ùn tắc giao thông, tạo điều kiện thuận lợi cho việc cung ứng, vận chuyển hàng hóa thiết yếu phục vụ người dân trong tình hình dịch bệnh COVID-19, Công Điện số 1063/CĐ-TTg ngày 31/7/2021; Công Điện số 1102 ngày 23/8/2021 của Thủ tướng Chính phủ về

phòng chống dịch COVID-19, Bộ Công an đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo (*như Điện mật Thông báo Công an các tỉnh biên giới phía Bắc về tình hình hoạt động thương mại biên giới Việt Nam - Trung Quốc; Điện mật số 296/HT ngày 30/7/2021 chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương về việc tạo thuận lợi cho vật chuyển hàng hóa thiết yếu phục vụ đời sống người dân có dịch COVID-19 và phòng, chống dịch COVID-19; Công văn số 2865/BCA-C08 ngày 18/8/2021 về tham gia ý kiến dự thảo Hướng dẫn tạm thời quy định vận tải trong điều kiện phòng, chống dịch COVID-19…*); đồng thời, chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương ban hành các văn bản triển khai thực hiện công tác phòng, chống dịch COVID-19 trong hoạt động vận tải, tạo thuận lợi vận chuyển hàng hóa thiết yếu phục vụ đời sống nhân dân; giải quyết ùn tắc giao thông tại các chốt kiểm dịch; hướng dẫn, phối hợp cài đặt phần mềm mã QRcode cho phương tiện lưu thông trên "luồng xanh quốc gia", trên "luồng xanh" địa phương để rút ngắn thời gian kiểm soát tại các chốt, trạm kiểm soát…

Ngoài ra, để tạo thuận lợi cho hoạt động vận chuyển, lưu thông hàng hóa, vật tư nguyên liệu phục vụ sản xuất giữa các vùng và địa phương, ngay từ khi dịch bệnh diễn biến phức tạp trở lại, Bộ Công an đã chủ động tham mưu cho Chính phủ và đề xuất với các bộ, ngành chức năng nhiều văn bản tạo điều kiện thuận lợi cao nhất để vận chuyển, lưu thông hàng hóa, vật tư, nguyên liệu phục vụ sản xuất kinh doanh; có biện pháp kiểm soát chặt chẽ lái xe, phương tiện tại điểm đầu và điểm cuối trong quá trình lưu thông, vận chuyển hàng hóa; đồng thời đảm bảo thực hiện nghiêm các quy định về phòng, chống dịch COVID-19, như: **(1)** Đề xuất giải pháp cấp giấy nhận diện gắn mã QRcode (luồng xanh) cho các phương tiện chở hàng; **(2)** Phối hợp Tổng cục đường bộ Việt Nam có văn bản hướng dẫn các phương tiện vận tải "luồng xanh" khi đi qua các chốt kiểm soát dịch phải thực hiện khai báo y tế trên hệ thống phần mềm quản lý di biến động người dân ra vào vùng dịch của Bộ Công an tại địa chỉ: https://suckhoe.dancuquocgia.gov.vn; **(3)** đề nghị Tổng cục đường bộ Việt Nam, Bộ Giao thông vận tải phối hợp và thống nhất chủ trương sử dụng chung một phần mềm để kê khai thông tin về người trên xe và phương tiện; đồng thời giao các đơn vị kỹ thuật của hai bên khẩn trương hoàn thiện phần mềm; tính toán lộ trình, tài liệu để tuyên truyền và triển khai khi được cấp có thẩm quyền đồng ý; **(4)** tham gia ý kiến dự thảo Hướng dẫn tạm thời quy định vận tải trong điều kiện phòng, chống dịch COVD-19…

Để thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng chống dịch COVID-19 trong thời gian tới đạt hiệu quả, Bộ Công an đề nghị:

- Kiến nghị Chính phủ tiếp tục xem xét nội dung báo cáo số 580/BC-BCA ngày 26/3/2021 đề xuất cho phép thí điểm cấp giấy thông hành xuất, nhập cảnh cho đối tượng là lái xe, thuyền viên, chủ phương tiện, chủ hàng thường trú tại các địa phương nội địa sang Trung Quốc.

- Bộ Công Thương phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thông tiếp tục triển khai các biện pháp kết nối tiêu thụ nông sản (*tập hợp đầu mối sản xuất, thu mua, tiêu thị nông sản của các tỉnh thành phố; tổ chức các diễn đàn kết nối cung cầu, xây dựng các chương trình cung ứng nông sản cho*

các khu vực điểm nóng về dịch COVID-19; ứng dụng công nghệ thông tin, giao dịch thương mại điện tử trong tiêu thụ nông sản...). Nghiên cứu, đề xuất chính sách hỗ trợ cho người dân trong việc mua vật tư nông nghiệp (giống, thức ăn chăn nuôi, phân bón...) phục vụ hoạt động tái sản xuất; có cơ chế đầu tư, xây dựng hệ thống kho lạnh quốc gia đặt tại các vùng nguyên liệu lớn phục vụ lưu trữ nông sản, thủy sản, điều tiết nguyên liệu cho hoạt động sản xuất, chế biến, xuất khẩu. Khuyến cáo các doanh nghiệp, người dân sản xuất hàng hóa theo tiêu chuẩn cụ thể (VietGAP, OCOP...), hướng tới xuất khẩu chính ngạch với thị trường Trung Quốc, cần ký kết hợp đồng trước khi đưa hàng lên cửa khẩu, tránh tình trạng bị ép giá, thiệt hại về kinh tế. Đây có thể coi là vấn đề mấu chốt nhằm giải quyết tình trạng ùn tắc hàng hóa tại các cửa khẩu diễn ra trong nhiều năm qua mỗi khi phía Trung Quốc có những động thái siết chặt hoạt động quản lý.

- Bộ Giao thông vận tải giao Tổng cục đường bộ Việt Nam chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức khảo sát các tuyến cao tốc, quốc lộ trọng điểm để tổ chức giao thông, phân luồng, phân tuyến phương tiện đi vòng tránh qua các địa phương, khu vực đang thực hiện giãn cách xã hội theo Chỉ thị 16 của Chính phủ. Đồng thời, chủ động thiết lập "luồng ưu tiên" trên các tuyến quốc lộ trọng điểm, cao tốc khi các địa phương liền kề hoặc nhiều địa phương trong khu vực thực hiện giãn cách xã hội theo Chỉ thị 16/CT-TTg, đáp ứng yêu cầu lưu thông, vận chuyển hàng hóa.

- UBND các tỉnh, thành phố tập trung tháo gỡ những khó khăn trong hoạt động sản xuất, tiêu thụ nông sản trên địa bàn; phối hợp với các địa phương có quy định thống nhất để tạo điều kiện cho người lao động, thương lái, máy móc, vật tư nông nghiệp được di chuyển qua lại giữa các địa phương phục vụ hoạt động thu hoạch, tiêu thụ nông sản. Đồng thời, vẫn duy trì các biện pháp kiểm soát tình hình dịch bệnh đối với công nhân, lái xe, nông sản trong quá trình thu hoạch, chế biến, vận chuyển, xuất khẩu để hàng hóa đáp ứng yêu cầu kiểm dịch động thực vật, không để phía Trung Quốc lấy lý do nghi ngờ nhiễm dịch bệnh nhằm hạn chế, ngừng nhập khẩu hàng hóa của Việt Nam; tăng cường các hoạt động xúc tiến thương mại, hỗ trợ doanh nghiệp tại địa phương tìm kiếm đối tác để thực hiện các hợp đồng chính ngạch nhằm giảm thiểu những rủi ro trong hoạt động thương mại với Trung Quốc.

- UBND các tỉnh biên giới nắm bắt chủ trương, chính sách của Trung Quốc với hoạt động xuất khẩu hàng hóa nông sản của Việt Nam; phối hợp các địa phương sản xuất nông thủy sản trọng điểm cảnh báo, thông tin, điều phối hàng hóa để duy trì hoạt động xuất khẩu, tránh tình trạng dồn ứ hàng hóa tại khu vực cửa khẩu.

- Rà soát, thống kê các trường hợp lái xe dương tính với COVID-19 để đánh giá nguồn và mức độ lây nhiễm từ đội ngũ này. Thiết lập một số trạm xét nghiệm COVID-19 cho lái xe trên cơ sở xác định những khu vực tập trung nhiều lái xe như các bến, bãi, chợ đầu mối, cửa khẩu... và công khai thông báo rộng rãi để lái xe biết, tạo điều kiện xét nghiệm nhanh, tối đa cho đội ngũ lái xe.

Với trách nhiệm của mình, Bộ Công an sẽ tiếp tục chỉ đạo Công an các địa phương triển khai các biện pháp đảm bảo an ninh, trật tự; hỗ trợ người dân trong công tác phòng chống dịch COVID-19; hỗ trợ hoạt động duy trì hoạt động sản xuất, kinh doanh, xuất khẩu nông sản, theo hướng cụ thể: (1) Khi phát hiện các phương tiện trên "luồng xanh" nghi ngờ có vi phạm thì thông báo cho lực lượng tuần tra, kiểm soát cơ động trên tuyến giao thông để kiểm tra và xử lý theo quy định; không kiểm tra tại chốt kiểm soát để tránh ùn tắc giao thông; (2) sẵn sàng triển khai kiểm soát tại các chốt kiểm dịch khi hệ thống phần mềm cấp giấy nhận diện QRcode tích hợp với phần mềm của Tổng cục đường bộ Việt Nam trên nền phần mềm quản lý di biến động dân cư...; (3) tham mưu cho cấp ủy chính quyền địa phương về việc cấp giấy đi đường gắn với phần mềm di biến động dân cư cho công dân trong vùng dịch, đảm bảo việc kiểm soát được nhanh chóng, thuận lợi, hạn chế ùn tắc giao thông tại các chốt kiểm soát dịch và phục vụ việc truy vết khi cần thiết...

Xin trân trọng cảm ơn!